

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม : การวิจัยแบบผสมวิธี

สุมาลี ศรีพุทธรินทร์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยนครพนม (2) ศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และน้อยกว่า 2.0 และ (3) วิเคราะห์จำแนกและสร้างสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน จาก 6 คณะ/วิทยาลัย จำนวน 222 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test (Independent Samples) และการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) โดยวิธี วิลด์แลมabda (Wilk's Lamda) ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม มีหน่วยงานที่รับผิดชอบระดับมหาวิทยาลัยคือสำนักประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2552 ตาม 9 องค์ประกอบ 41 ตัวบ่งชี้ ส่วนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการดำเนินการ จำนวน 6 คณะ/วิทยาลัยได้แก่ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี วิทยาลัยเทคนิคนครพนม คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม วิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ บุคลากรทุกระดับ ทุกคณะ/วิทยาลัย เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น มีการพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จุดเด่นของมหาวิทยาลัยคือ มีบุคลากรวัยหนุ่มสาวที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา ประเด็นที่ควรพัฒนา คือ ความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ บุคลากรที่มีจำนวนจำกัดและประสบการณ์ ในฐานะสถาบันอุดมศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2552 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 องค์ประกอบที่มีคะแนนสูงที่สุด มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ และองค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับดีมาก

¹อาจารย์ ดร. ประจำคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ได้คะแนนเต็ม 3 คะแนน ส่วนองค์ประกอบที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

2. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านคณาจารย์ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรสายสนับสนุน และด้านวัสดุอุปกรณ์

ผลการศึกษาเชิงปริมาณปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2552 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร และด้านคณาจารย์ ระดับปานกลาง 11 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านผู้บริหาร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านเศรษฐกิจ

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และน้อยกว่า 2.0 โดยรวมทั้ง 13 ด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีจำนวน 7 ด้าน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากรสายสนับสนุน ด้านงบประมาณ ด้านระบบฐานข้อมูล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยีโดยคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4. ปัจจัยที่ร่วมจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัย ที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และน้อยกว่า 2.0 มี จำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ด้านสังคม (SOC) ด้านผู้เรียน (STU) ด้านงบประมาณ (FIN) ด้านทรัพยากร (RES) ด้านเศรษฐกิจ (ECO) และด้านบุคลากรสายสนับสนุน (STA) โดยสามารถจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 ได้ถูกต้องร้อยละ 91.8 สามารถจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 ได้ถูกต้อง ร้อยละ 45.3 ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าสมการสามารถคาดคะเนทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 77.6 ดังสมการ

สมการในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = -0.201 - 1.256SOC + 0.651STU + 1.012FIN - 1.570RES + 0.686ECO + 0.753STA$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Zy' = -0.753ZSOC + 0.419ZSTU + 0.726ZFIN - 1.003ZRES + 0.519ZECO + 0.552ZSTA$$

คำสำคัญ 1. การประกันคุณภาพการศึกษา

2. มหาวิทยาลัยนครพนม

3. การวิจัยแบบผสมวิธี

Factors Affecting the Operation on Educational Quality Assurance of Nakhon Phanom University: Mixed Methods Research

Sumalee Sriputtarin

Abstract

This research aimed (1) to study the operation on educational quality assurance and the results of internal educational quality assessment of Nakhon Phanom University, (2) to study the factors affecting the operation on educational quality assurance of Nakhon Phanom University using both quantitative and qualitative researches, (3) to compare the factors affecting the operation on educational quality assurance of Nakhon Phanom University among faculties/ colleges which revealed more than 2.0 internal education quality assessment results and the others with less than 2.0 internal education quality assessment results, and (3) to analyze, classify and create factor equation affecting the operation on educational quality assurance of Nakhon Phanom University. The samples for quantitative research were 222 people included the instructors and official staff from six faculties/colleges selected by Stratified Random Sampling. The samples for qualitative research were 54 people included the administrators, instructors and official staff responded for educational quality assurance. The instruments used in this research were a five-rating scale questionnaire and 3 semi-structured interviews. The statistics employed in data analysis were frequency, percentage, mean, t-test (Independent Samples). The analysis of classifying and creating factor equation affecting the operation on educational quality assurance were Discriminant Analysis with Stepwise Method of Wilk's Lamda. The findings were as follows:

1. The authority responded for the operation on educational quality assurance of Nakhon Phanom University was the Office of Evaluation and Quality Assurance which operated the internal education quality assurance in the academic year 2010 for 9 components and 41 indicators for higher education in six faculties/colleges: the Faculty of Liberal Arts and Science, Boromratchonnani Nursing College, Nakhon Phanom Technical College, the Faculty of Management Sciences and Information Technology, Nakhon Phanom College of Agriculture and Technology, Tourism and Service Industry College. All personnel from all faculties/colleges realized the importance of internal quality assurance and participated in it. The educational quality assurance system was developed in better ways. The personnel responded in educational quality assurance were developed continuously. The highlight of Nakhon

Phanom University was the adolescence personnel who were ready for transformation and development while the issue that should be developed was budget, building and location, the limited in number and experience of personnel as higher education institute.

The results of internal education quality assurance for higher education of Nakhon Phanom University in academic year 2010 in overall aspects were at a very good level which revealed the average of 2.53. The highest three components were the sixth : arts and culture maintenance ; the eighth: finance and budget; the ninth: systems and mechanisms for quality assurance which revealed the results at very a good level for three points. On the other hand, the one lowest component was the seventh: administration and management which revealed the result at a very good level with the average points of 2.33.

2. The results of qualitative study on factors affecting the operation on educational quality assurance in the opinions of the administrators, instructors and staff revealed that first five highest frequency of factors affecting the operation on educational quality assurance were the aspects of administrator, instructor, budget, staff and material.

The results of quantitative study on factors affecting the operation on educational quality assurance of Nakhon Phanom University in academic year 2010 in overall aspects were at the moderate level. Considering in individual aspect, it was found that two aspects were at the high level : administrator and instructor ; eleven aspects were at the moderate level. The highest aspect was administrator while the lowest one was economics.

3. The comparison on the average of factors affecting the operation on educational quality assurance of Nakhon Phanom University among faculties/ colleges which revealed more than 2.0 internal education quality assessment results and the others with less than 2.0 internal education quality assessment results in overall aspects were significantly different at .01 level. Considering in individual aspect, it was found that seven aspects were significantly different at .01 level: administrator, staff, budget, data system, economics, society and technology. The faculties/colleges which revealed more than 2.0 internal education quality assessment results showed the higher average than the ones with less than 2.0 internal education quality assessment results in overall and individual aspects.

4. The united factors classified the groups of faculties/colleges which revealed more than 2.0 internal education quality assessment results and the others with less than 2.0 internal education quality assessment results were 6 factors: society

(SCO), student (STU), finance (FIN), resource (RES), economics (ECO) and official staff (STA). The equation accurately classified the groups of faculties/colleges which revealed more than 2.0 internal education quality assessment results and the others with less than 2.0 internal education quality assessment results at 91.8 percent and 45.3 percent respectively. Considering in individual aspect, it was found that the equation could accurately anticipate both groups at 77.6 percent.

A predictive equation in a raw-score form:

$$Y' = -0.201 - 1.256SOC + 0.651STU + 1.012FIN - 1.570RES + 0.686ECO + 0.753STA$$

A predictive equation in a standard-score form:

$$Zy' = -0.753ZSOC + 0.419ZSTU + 0.726ZFIN - 1.003ZRES + 0.519ZECO + 0.552ZSTA$$

Key Words 1. Educational Quality Assurance
2. Nakhon Phanom University
3. Mixed Methods Research

บทนำ

ในโลกปัจจุบันยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นโลกแห่งสังคมอุดมปัญญา (Intellectual Society) ที่ถือว่า กำลังรู้ความสามารถของประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ขณะเดียวกันกิจกรรมการแข่งขันที่เข้มข้นที่สุดของยุคสมัยนี้คือ การแข่งขันด้านการศึกษา ซึ่งหากประเทศใดมีการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้ว ประเทศนั้นย่อมจะได้รับความเชื่อมั่นจากนานาประเทศได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน ซึ่งจะส่งผลให้ เศรษฐกิจ สังคมของประเทศนั้นมีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป การพัฒนาคุณภาพต้องสอดคล้องกับ ความต้องการของสถานศึกษาและกระบวนการของการวางแผนพัฒนา และเกิดจากความร่วมมือและ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการกำกับติดตามและการประเมิน (Burridge and Ribbins, 1995 : 195–196) บุคลากรมีความรับผิดชอบได้รับการพัฒนาทักษะในการทำงานและการแก้ปัญหา รวมทั้งได้รับมอบอำนาจให้สามารถดำเนินการด้านทรัพยากรและงบประมาณมีโครงสร้างองค์การใหม่ที่ สะท้อนการพัฒนาให้มีคุณภาพ (Healy, 1994 : 68–69)

จากความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของโลกในรอบหลายปีที่ผ่านมา ส่งอิทธิพล กว้างขวางให้ทุกประเทศต้องเตรียมการอย่างเร่งด่วนคือการเตรียมการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สูงขึ้น เพื่อให้การศึกษาไทยสามารถเข้าแข่งขันร่วมกับการศึกษาของนานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ ซึ่งจะ สามารถผลักดันให้ศักยภาพด้านอื่นๆ แข็งแรงตามมา การจะเตรียมการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพ และมาตรฐานนั้น การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากเพราะการศึกษา ระดับอุดมศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการสร้างความเจริญงอกงามทางปัญญาผ่านกระบวนการผลิต กำลังคนระดับสูง การพัฒนาการวิจัย การส่งเสริมความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน, 2549 : 1)

มหาวิทยาลัยนครพนม เริ่มดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เมื่อปี พ.ศ.2548 ทั้งระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาดำเนินการตาม องค์ประกอบคุณภาพที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ คณะ/วิทยาลัย (มหาวิทยาลัยนครพนม, 2553 ก : 18-19) ผลจากการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ในปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.95 ส่วนปีการศึกษา 2551 โดยรวมมีผล การประเมินอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 เพื่อพิจารณาเป็นรายคณะ/วิทยาลัย พบว่า ยังมี ความแตกต่างของผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะ/วิทยาลัยค่อนข้างมาก การดำเนินการประกันคุณภาพให้ประสบความสำเร็จจะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินงาน จาก การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในระดับสถานศึกษาของสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร นิวซีแลนด์ แคนาดา เกาหลีใต้ ฮองกง และสิงคโปร์ พบว่า ปัจจัยร่วมที่มีผลต่อระบบ การศึกษาของประเทศ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร คุณภาพของครู อาจารย์ ความร่วมมือของ ผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา และการมีระบบประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพ (รุ่งเรือง สุขภิรมย์, 2544 : 9-13) การสนับสนุนของหน่วยงานภายในและภายนอก

องค์การมีบุคลากรที่พร้อมจะทำงานร่วมกัน มีทรัพยากรและเงินทุนให้ความช่วยเหลือและกระตุ้นการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Harris and Jon, 2000 : 3-39) มีการกระจายอำนาจ (Decentralization) ภายในองค์การ มีโครงสร้างองค์การที่ชัดเจน (Steers, 1977 : 7-136) นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทั้งด้านครอบครัวและการดำรงชีวิต ผลกระทบที่สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจอีกด้วย (เกษม วัฒนชัย, 2543 : 6-7)

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาข้างต้นของมหาวิทยาลัยนครพนม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม โดยใช้วิธีการศึกษาแบบผสมวิธี คือใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันไป โดยหวังว่าผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยนครพนมทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยนครพนม
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม โดยใช้การวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
3. เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และน้อยกว่า 2.0
4. วิเคราะห์จำแนกและสร้างสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

วิธีการศึกษา

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาจาก 6 คณะ/วิทยาลัย จำนวน 54 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร คณะ/วิทยาลัยละ 2 คน รวม 12 คน คณาจารย์คณะ/วิทยาลัยละ 5 คน รวม 30 คน และบุคลากรสายสนับสนุนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาคณะ/วิทยาลัยละ 2 คน รวม 12 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนจาก 6 คณะ/วิทยาลัย ที่ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ประจำปี 2552 จำนวน 222 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 12 คน คณาจารย์ จำนวน 126 คน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 84 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง R.V.Krejcie & D.W.Morgan ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 13 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านผู้บริหาร (2) ด้านคณาจารย์ (3) ด้านนักศึกษา (4) ด้านบุคลากรสายสนับสนุน (5) ด้านงบประมาณ (6) ด้านการบริหารจัดการ (7) ด้านวัฒนธรรมองค์กร (8) ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (9) ด้านระบบฐานข้อมูล (10) ด้านเศรษฐกิจ (11) ด้านสังคม (12) ด้านการเมือง และ (13) ด้านเทคโนโลยี

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2552 ของมหาวิทยาลัยนครพนม ซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2552 มากกว่า 2.0 จาก 3 คณะ/วิทยาลัย คือ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี และวิทยาลัยเทคนิคนครพนม

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2552 น้อยกว่า 2.0 จาก 3 คณะ/วิทยาลัย คือ คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ฉบับ ประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร (คณบดี รองคณบดี) เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ/วิทยาลัย (2) แบบสัมภาษณ์คณาจารย์เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ/วิทยาลัย (3) แบบสัมภาษณ์บุคลากรสายสนับสนุนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ/วิทยาลัยและ (4) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบสอบถามผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .75 - 1.0 ผ่านการทดลองใช้มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .35-.90 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ .987

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interviews) และการสอบถาม (Questionnaire) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 13 ด้าน จำนวน 130 ข้อ สอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 222 คน จาก 6 คณะ/วิทยาลัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม 2553 ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.60

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์ในรูปความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 นำเสนอผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2552

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) นำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

(Descriptive Analysis) ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน นำเสนอในรูปแบบตารางแสดงความถี่ ร้อยละ และการอธิบายท้ายตาราง

2. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2552 ของมหาวิทยาลัยนครพนม เป็นข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ประจำปี 2552 นำเสนอในรูปแบบตาราง และการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 3 นำเสนอผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

1. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม นำเสนอในรูปแบบตารางแสดงความถี่ ร้อยละ และการพรรณนาวิเคราะห์

2. ผลการสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และตรวจให้คะแนน นำเสนอในรูปตารางแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

5 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับน้อยที่สุด

นำคะแนนที่ได้จากการวัดมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 นำเสนอผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0

ใช้ t-test (Independent Samples)

ตอนที่ 5 นำเสนอผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม โดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์และจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) โดยวิธีวิลค์ แลมบ์ดา (Wilk's Lamda)

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม : การวิจัยแบบผสมวิธี สรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนมมีหน่วยงานที่รับผิดชอบระดับมหาวิทยาลัยคือสำนักประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2552 ตาม 9 องค์ประกอบ 41 ตัวบ่งชี้ ส่วนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการดำเนินการ จำนวน 6 คณะ/วิทยาลัย ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี วิทยาลัยเทคนิคนครพนม คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ บุคลากรทุกระดับ ทุกคณะ/วิทยาลัยเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีการพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จุดเด่นของมหาวิทยาลัย คือ มีบุคลากรวัยหนุ่มสาวที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา ประเด็นที่ควรพัฒนา คือ ความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ บุคลากรที่มีจำนวนจำกัดและประสบการณ์ในฐานะสถาบันอุดมศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2552 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 องค์ประกอบที่มีคะแนนสูงสุด มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ และองค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับดีมาก ได้คะแนนเต็ม 3 คะแนน ส่วนองค์ประกอบที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับดีมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม
ปีการศึกษา 2552

องค์ประกอบ	จำนวนตัวบ่งชี้				ผลการประเมิน
	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต	รวม	
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ	-	3.00	2.00	2.50	ดี
2. การเรียนการสอน	1.00	3.00	2.75	2.42	ดี
3. กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	-	2.00	-	2.50	ดี
4. การวิจัย	3.00	3.00	2.00	2.75	ดีมาก
5. การบริการวิชาการแก่สังคม	3.00	1.00	2.67	2.40	ดี
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	-	3.00	-	3.00	ดีมาก
7.การบริหารและการจัดการ	3.00	2.20	2.33	2.33	ดี
8. การเงินและงบประมาณ	-	3.00	-	3.00	ดี
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	3.00	3.00	3.00	ดีมาก
รวม	2.00	2.62	2.54	2.53	ดีมาก
ผลการประเมิน	พอใช้	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	

2. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านคณาจารย์ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรสายสนับสนุน และด้านวัสดุอุปกรณ์

ผลการสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2552 โดยภาพรวมทั้ง 13 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร และด้านคณาจารย์ ระดับปานกลาง 11 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านผู้บริหาร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจ ดังตาราง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 โดยรวม

ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพ การศึกษา	คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการ ประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน มากกว่า 2.0			คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการ ประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน น้อยกว่า 2.0			โดยรวม		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.ด้านผู้บริหาร	3.82	.67	มาก	3.54	.72	มาก	3.73	.69	มาก
2.ด้านคณาจารย์ ..	3.63	.61	มาก	3.49	.58	ปานกลาง	3.59	.60	มาก
3.ด้านนักศึกษา	3.45	.66	ปานกลาง	3.60	.42	มาก	3.50	.60	ปานกลาง
4.ด้านบุคลากร สายสนับสนุน ..	3.57	.57	มาก	3.28	.78	ปานกลาง	3.47	.66	ปานกลาง
5.ด้านงบประมาณ	3.42	.71	ปานกลาง	3.04	.74	ปานกลาง	3.31	.74	ปานกลาง
6.ด้านการบริหาร จัดการ	3.46	.66	ปานกลาง	3.36	.63	ปานกลาง	3.43	.65	ปานกลาง
7.ด้านวัฒนธรรม องค์กร	3.50	.72	ปานกลาง	3.34	.44	ปานกลาง	3.45	.65	ปานกลาง
8.ด้านทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	3.37	.70	ปานกลาง	3.28	.48	ปานกลาง	3.35	.64	ปานกลาง
9.ด้านระบบ ฐานข้อมูล	3.32	.78	ปานกลาง	2.99	.68	ปานกลาง	3.22	.76	ปานกลาง
10.ด้านเศรษฐกิจ	3.02	.79	ปานกลาง	2.55	.67	ปานกลาง	2.88	.79	ปานกลาง
11.ด้านสังคม	3.18	.76	ปานกลาง	2.67	.66	ปานกลาง	3.02	.77	ปานกลาง
12.ด้านการเมือง ..	3.54	.67	มาก	3.37	.66	ปานกลาง	3.49	.67	ปานกลาง
13.ด้านเทคโนโลยี	3.47	.68	ปานกลาง	3.16	.48	ปานกลาง	3.36	.64	ปานกลาง
รวม	3.44	.56	ปานกลาง	3.20	.44	ปานกลาง	3.37	.54	ปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และน้อยกว่า 2.0 โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีจำนวน 7 ด้าน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากรสายสนับสนุน ด้านงบประมาณ ด้านระบบฐานข้อมูล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยีโดยคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในน้อยกว่า 2.0 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพภายใน น้อยกว่า 2.0

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในมากกว่า 2.0	คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในน้อยกว่า 2.0	t	p
	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านผู้บริหาร	3.82	3.54	2.679**	.008
2. ด้านคณาจารย์	3.63	3.49	1.490	.138
3. ด้านนักศึกษา	3.45	3.60	1.650	.101
4. ด้านบุคลากรสายสนับสนุน	3.57	3.28	3.683**	.000
5. ด้านงบประมาณ	3.42	3.04	3.553**	.000
6. ด้านการบริหารจัดการ	3.46	3.36	1.045	.297
7. ด้านวัฒนธรรมองค์กร	3.50	3.34	1.601	.111
8. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	3.37	3.28	0.973	.332
9. ด้านระบบฐานข้อมูล	3.32	2.99	2.941**	.004
10. ด้านเศรษฐกิจ	3.02	2.55	4.171**	.000
11. ด้านสังคม	3.18	2.67	4.627**	.000
12. ด้านการเมือง	3.54	3.37	1.746	.082
13. ด้านเทคโนโลยี	3.47	3.16	3.035**	.003
รวม	3.44	3.20	3.034**	.003

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 จำนวน 210 คน จากปัจจัย ที่นำมาศึกษาทั้ง 13 ปัจจัย โดยใช้วิธีวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) โดยวิธีวิลค์ แลมดา (Wilk's lambda) พบว่ามี 6 ปัจจัยที่มีความสามารถในการจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัย ที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 ดังตาราง 4

ตาราง 4 ปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่ม คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 โดยวิธีแบบขั้นตอน

ขั้นที่	ตัวแปร	ค่า Wilk s Lambda
1	ด้านสังคม (SOC)	.907
2	ด้านผู้เรียน (STU)	.835
3	ด้านงบประมาณ (FIN)	.795
4	ด้านทรัพยากร (RES)	.749
5	ด้านเศรษฐกิจ (ECO)	.732
6	ด้านบุคลากรสายสนับสนุน (STA)	.715

จากปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ที่ร่วมกันจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 สามารถนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกเพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของแต่ละปัจจัย ตามน้ำหนักในการจำแนกกลุ่ม ดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยในสมการจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์การจำแนกประเภท	
	คะแนนดิบ	คะแนนมาตรฐาน
ด้านงบประมาณ (FIN)	1.012	.726
ด้านบุคลากรสายสนับสนุน (STA)	.753	.552
ด้านเศรษฐกิจ (ECO)	.686	.519
ด้านผู้เรียน (STU)	.651	.419
ด้านสังคม (SOC)	-1.256	-.753
ด้านทรัพยากร (RES)	-1.570	-1.003
ค่าคงที่ Constant = -.201		
ค่า Group Centroid คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 = .416		
คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 = -.949		

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 มีจำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ ด้านงบประมาณ (FIN) ด้านบุคลากรสายสนับสนุน (STA) ด้านเศรษฐกิจ (ECO) ด้านผู้เรียน (STU) ด้านสังคม (SOC) และด้านทรัพยากร (RES) มีค่าคงที่เท่ากับ (Constant) เท่ากับ -.201 มีค่ากลางของกลุ่ม (Group Centroid) คณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 เท่ากับ .416 ส่วนคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 เท่ากับ -.949 แสดงว่าสมการที่ได้สามารถจำแนกทั้งสองกลุ่มได้ดี สมการในการจำแนกกลุ่ม มีดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = -0.201 - 1.256SOC + 0.651STU + 1.012FIN - 1.570RES + 0.686ECO + 0.753STA$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Zy' = -0.753ZSOC + 0.419ZSTU + 0.726ZFIN - 1.003ZRES + 0.519ZECO + 0.552ZSTA$$

ตาราง 6 ค่าสถิติที่ใช้ประเมินสมการจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0

สมการจำแนกกลุ่ม	Λ	R_c	Λ	X^2	df	Sig
1	.399	.534	.715	68.804**	5	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 สถิติที่ใช้ประเมินสมการจำแนกกลุ่ม มีค่าสหสัมพันธ์คาร์โนนิคอล เท่ากับ .534 และค่าวิลค์ แลมดา (Wilk's Lambda) เท่ากับ .715 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสมการ ที่ได้มีอำนาจจำแนกในการจำแนกกลุ่มได้ เมื่อนำสมการจำแนกที่ได้ไปคาดคะเนความเป็นสมาชิกของคณะ/วิทยาลัย ที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 พบว่า สมการจำแนกประเภทสามารถจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 ได้ถูกต้องร้อยละ 91.8 สามารถจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัย ที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 ได้ถูกต้องร้อยละ 45.3 ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าสมการสามารถคาดคะเนทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 77.6

วิจารณ์และสรุปผล

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม : การวิจัยแบบผสานวิธี สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาดังนั้นในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน จึงต้องประเมินคุณภาพการศึกษาในทั้งสองระดับ โดยในระดับอุดมศึกษามีคณะ/วิทยาลัยที่เข้าร่วมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปี 2552 จำนวน 6 คณะ/วิทยาลัย คือ (1) คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (2) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี (3) คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) วิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ (5) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม และ (6) วิทยาลัยเทคนิคนครพนม เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยจัดตั้งใหม่ บางคณะ/วิทยาลัย ความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน จึงมีไม่เท่ากันทำให้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในออกมาแตกต่างกัน

2. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2552 โดยภาพรวม มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 ปีการศึกษา 2551 มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน อยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 (มหาวิทยาลัยนครพนม, 2552 : 13) ส่วนปีการศึกษา 2550 มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน อยู่ในระดับพอใช้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.98 แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยนครพนม มีผลการประเมินที่มีแนวโน้มที่มีพัฒนาการขึ้น (มหาวิทยาลัยนครพนม, 2551 : 13) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในมหาวิทยาลัย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพศึกษามากยิ่งขึ้น มีทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้งระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการโดยสำนักประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา และระดับคณะ/วิทยาลัย ที่ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ อย่างสม่ำเสมอ

3. ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน

คือ ด้านผู้บริหาร และด้านคณาจารย์ ระดับปานกลาง 11 ด้าน คือ ด้านนักศึกษา ด้านบุคลากรสายสนับสนุน ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการด้านวัฒนธรรมองค์การ ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้านระบบฐานข้อมูล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านเทคโนโลยี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้บริหาร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านเศรษฐกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเรือน จำปางาม (2545 :บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม ระหว่างคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีจำนวน 7 ด้าน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากรสายสนับสนุน ด้านงบประมาณ ด้านระบบฐานข้อมูล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยี

4. ตัวแปรที่ร่วมจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัย ที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 มีจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม (SOC) ปัจจัยด้านผู้เรียน(STU) ปัจจัยด้านงบประมาณ (FIN) ปัจจัยด้านทรัพยากร (RES) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (ECO) และปัจจัยด้านบุคลากรสายสนับสนุน (STA)

เมื่อเปรียบเทียบความสำคัญของแต่ละตัวแปรตามน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มจากค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพบว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านงบประมาณ รองลงมาสามอันดับได้แก่ ด้านบุคลากรสายสนับสนุน ด้านเศรษฐกิจ และด้านผู้เรียน ส่วนอีกสองตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ แสดงว่า เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 นั่นคือ ตัวแปรด้านสังคมและตัวแปรด้านทรัพยากร เมื่อนำสมการจำแนกที่ได้ไปคาดคะเนความเป็นสมาชิกของคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 พบว่า สมการจำแนกประเภทสามารถจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 ได้ถูกต้องร้อยละ 91.8 สามารถจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 ได้ถูกต้องร้อยละ 45.3 ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าสมการสามารถคาดคะเนทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 77.6

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การผลประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยนครพนม ประจำปี 2552 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้นจึงควรรักษาระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และ ก.พ.ร. ส่วนองค์ประกอบและ

ตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยไม่อยู่ในระดับดี ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบ ควรพิจารณาปรับปรุงพัฒนางานตาม องค์ประกอบและตัวบ่งชี้โดยศึกษาเกณฑ์มาตรฐานและพัฒนางานให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารของ มหาวิทยาลัยนครพนมทุกระดับ จึงควรให้ความสำคัญ ให้ความสนใจในการกำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนและเป็นผู้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง

1.3 ตัวแปรที่ร่วมจำแนกกลุ่มคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 2.0 และคณะ/วิทยาลัยที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน น้อยกว่า 2.0 มีจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านบุคลากรสายสนับสนุน ดังนั้น มหาวิทยาลัยนครพนม จึงควรให้ความสำคัญและนำสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในปัจจัยอื่นๆ ที่น่าสนใจ เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น

2.2 ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ระดับอุดมศึกษา คณะ/วิทยาลัย หรือสาขาวิชาที่มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาดีเด่น ชัดเจน เป็นรูปธรรมจนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับนานาชาติในรูปแบบการวิจัย เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ หรือการวิจัยผสมวิธี

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ที่สนับสนุน งบประมาณในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ช่วยทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2543). “การแนะแนวในสหัสวรรษใหม่,” วารสารวิชาการ. 3(6) : 6-7 ; มิถุนายน.
- ขวัญเรือน จำปางาม. (2545). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา**
โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- มหาวิทยาลัยนครพนม. (2553). **คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัย**
นครพนม ปีการศึกษา 2552. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- มหาวิทยาลัยนครพนม. (2554). **คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัย**
นครพนม ปีการศึกษา 2553. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- (2552). **แผนพัฒนามหาวิทยาลัยนครพนม (พ.ศ.2552-2565).** นครพนม : มหาวิทยาลัย
นครพนม.
- รุ่งเรือง สุชาภิรมย์ (2544). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษา
ไปปฏิบัติในระดับสถานศึกษา : ประสบการณ์จากนานาประเทศ,” วารสารวิชาการ. 4(2) :
9-13 ; กุมภาพันธ์ 2544.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). **คู่มือการประเมิน**
คุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา . กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
- Burridge E. and Ribbins P., (1994) **Promoting improvement in schools: Aspects of**
Quality in Birmingham. In Ribbins P. and Burridge E. (eds), **Improving**
Education: promoting quality in schools. London: Cassell.
- Harris, A., & Jon, Y. (2000, February). **Comparing school improvement programmers**
in England and Canada. **Online Journal of Leadership & Management.**
(On line serial). Available from: Ebscohost Full Display Item: 3034942.
- Healy, M. (1994). **BS 5750 and Beyond in a secondary school: A change for the best.**
In C. Parsons (Ed.), **Quality Improvement in Educational.** (pp. 68-69). London:
David Fulton.
- Steers, Richard M. (1997, March). Antecedents and Outcome of Organizational
Commitment in **Administrative Science Quarterly.** 22(1) : 46-75.